

Stöd för insatser och projekt inom livsmedelsstrategin

Möjliga finansieringskällor och annat stöd till
arbete med livsmedelsstrategin

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Titel: Stöd för insatser och projekt inom livsmedelsstrategin

Uppdaterad: 30 juni 2020

Handläggare:

Foto: bild av Daiga Ellaby från unsplash.com

Länsstyrelsen i Södermanlands län

611 86 Nyköping

Tel: 010-223 40 00

Innehåll

Introduktion	4
Nationella aktörer	5
Business Sweden	5
EIP-Agri	5
Formas	5
Landsbygdsprogrammet 2014–2020	6
Livsmedelsverket.....	6
Mistra.....	7
Stiftelsen Lantbruksforskning	7
Tillväxtverket	7
Vinnova	8
Regionala aktörer.....	9
ALMI.....	9
Coompanion	9
LEADER Lokalt ledd utveckling	9
Lokala näringslivskontor och nyföretagarcentrum.....	10
Länsstyrelsen	10
Region Sörmland.....	11
Sparbanken Rekarne / Sparbanksstiftelsen Rekarne.....	11
Sörmlands Sparbank.....	11
Sörmlandsfonden.....	11
Tips på annan läsning	12
Den svenska maten	12
Programmen och pengarna	12
Regionala livsmedelsstrategins nyhetsbrev	12

Introduktion

Det övergripande målet för den nationella livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska. Det övergripande syftet med den regionala livsmedelsstrategin är att livsmedelsproduktionen i Södermanlands län till år 2030 har ökat betydligt i volym, att den är hållbar och ger möjlighet till tillväxt och ökad lönsamhet. Den regionala livsmedelsstrategin strävar också efter att bidra till måluppfyllnaden i den nationella strategin.

För att kunna nå dessa mål behövs insatser och aktiviteter som bidrar till att stärka livsmedelssektorn och den svenska produktionen. Detta kräver i sin tur resurser i form av bland annat kunskap, tid – och inte minst pengar. Med anledning av detta har denna sammanställning av möjliga stöd och bidrag till åtgärder och insatser för livsmedelsstrategin gjorts. Sammanställningen har huvudfokus på stöd och bidrag för projekt, men det finns även en del tips på vart du kan vända dig för att utveckla ditt företag.

Sammanställningen ger en övergripande introduktion och information om de olika möjligheterna. Aktörerna presenteras, från A till Ö, i två kategorier: regionalt verksamma och nationellt verksamma. Det finns inga garantier för att det finns medel att söka. Flera av de finansieringsmöjligheter som nämns ingår i programperioder som sträcker sig till och med år 2020. Dessa program kan i vissa fall komma att förlängas, men i huvudsak kommer nya program lanseras – så det kan vara bra att hålla ögonen öppna.

Nationella aktörer

Business Sweden

Business Sweden är en organisation som ägs av staten och näringslivet tillsammans och som stöder och främjar svensk export och investeringar i Sverige. De har bland annat ett program för nystartade eller mindre/medelstora företag som vill exportera. Läs mer på deras hemsida.

- <https://www.business-sweden.com/sv/>

EIP-Agri

EIP-Agri är ett innovationsstöd inom Landsbygdsprogrammet för innovation och forskning. Du kan få stöd för att ta fram en ny produkt, en ny metod eller en ny process. Syftet med stödet är att genom innovationen nå ökad konkurrenskraft och en hållbar produktion inom jordbruks-, trädgårds eller rennäringen.

Stödet söks och handläggs av Jordbruksverket. För tillfället är pengarna för EIP-projekt slut, och går därför inte att söka från maj 2020. Innovation är dock ett prioriterat område, och nya medel förväntas redan 2021.

Håll utkik på Jordbruksverkets hemsida, där du också kan läsa mer om EIP-Agri. Du kan också läsa mer hos Landsbygdsnätverket.

- <https://jordbruksverket.se/stod/innovation-och-forskning>
- <https://landsbygdsnätverket.se/vadarlandsbygdsnätverket/verksamhetsomraden/eipagri.4.732fab17151c51395338acb6.html>

Formas

Formas är ett statligt forskningsråd för hållbar utveckling som verkar inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande. De finansierar forskning och innovation, utvecklar strategier, gör analyser och utvärderar inom sina verksamhetsområden.

Formas fördelar varje år drygt 1,5 miljarder kronor i forskningsstöd till olika projekt. De har en årlig öppen utlysning och även riktade utlysningar. Här kan du läsa mer om några av deras olika typer av finansiering.

- <https://formas.se/soka-finansiering.html>

På den här sidan kan ni prenumerera för att få nyhetsbrev om livsmedelsforskning, där det skrivs om kommande utlysningar och aktiviteter gällande livsmedel.

- <https://formas.se/om-formas/vad-vi-gor/nationella-forskningsprogram/livsmedel.html>

Landsbygdsprogrammet 2014–2020

Landsbygdsprogrammet finns för att utveckla landsbygden i Sverige. Programmet är en del av EU:s strategi för en smart och hållbar tillväxt.

I programmet finns mål som styr utvecklingen. För att nå målen finns det olika stöd och ersättningar för miljö, hållbarhet och innovation.

Stöden ska bidra till bättre miljö och klimat, ökad konkurrenskraft inom jordbruk, trädgård, rennäring och skogsbruk samt utveckling av nya jobb på landsbygden.

Jordbruksverket fördelar medel inom flera stöd till länsstyrelserna som i sin tur hanterar ansökningar och fördelar stöd utifrån respektive läns regionala handlingsplan. Länsstyrelsens uppgift är att se till att landsbygdsprogrammets gör så stor nytta som möjligt i länet. Andra delar av Landsbygdsprogrammet handläggs av Jordbruksverket. Samtliga stöd söks via Jordbruksverkets e-tjänst. Observera att pengarna till flera av stödområden för tillfället är slut men senare under programperioden kan det komma att tillföras ytterligare pengar.

För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor:

- <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/stod-for-landsbygdsutveckling.html>
- <https://jordbruksverket.se/stod>

Om du vill ha information om vilka utlysningar som kommer kan du prenumerera på nyheter kring utlysningar hos jordbruksverket. Instruktioner för hur man gör hittar du på denna webbsida;

- <https://jordbruksverket.se/stod/tillfalliga-stod-och-utlysningar>

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket är i Sverige en statlig förvaltningsmyndighet för livsmedelsfrågor. Deras uppdrag är att arbeta för säker mat och bra dricksvatten, att motverka att konsumenter blir lurade genom att arbeta för pålitlig information om mat, samt att främja bra matvanor. De har ibland utlysningar som berör arbete inom livsmedelskedjan, läs mer om livsmedelsverket på deras hemsida:

- <https://www.livsmedelsverket.se/>

Livsmedelsverket är *Focal Point*, det vill säga en nationell kontaktpunkt, mellan den Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, EFSA, och nationella myndigheter inom livsmedelssäkerhetsområdet, forskningsinstitut och andra intressenter. Focal Point sprider information om kurser, utlysningar och andra vetenskapliga aktiviteter som pågår inom riskvärdering och livsmedelssäkerhetsområdet. Läs mer om det här:

- <https://www.livsmedelsverket.se/om-oss/samarbeten/efsa-european-food-safety-authority/focal-point---nationell-kontaktpunkt-med-efsa>

Mistra

Mistra, är en forskningsstiftelse för miljöstrategisk forskning, som arbetar på uppdrag av staten. Mistra investerar i forskning som har potential att lösa viktiga miljöproblem och stärka Sveriges konkurrenskraft. Vanligtvis utlyses mellan två till fyra nya forskningsprogram per år.

På Mistras webbsida kan du se aktuella utlysningar:

- <https://www.mistra.org/forskningsprogram>

Stiftelsen Lantbruksforskning

Stiftelsen Lantbruksforskning är lantbruksföretagarnas egen forskningsstiftelse. De finansierar behovsdriven forskning för svenska förhållanden, och stödjer en hållbar utveckling av det svenska lantbruket.

Här kan du se vilka aktuella utlysningar som finns:

- <https://www.lantbruksforskning.se/forskning/utlysningar/>

Tillväxtverket

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige. De har olika former av finansiering; dels har Tillväxtverket regelbundna utlysningar, men de är också förvaltande myndighet för de åtta regionala strukturfondsprogrammen samt det nationella regionalfondsprogrammet.

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), är ett EU-program som ska främja ekonomisk och social sammanhållning i den Europeiska unionen genom att korrigera bristande balans mellan dess regioner. Södermanland tillhör regionala utvecklingsfonden för Östra Mellansverige. Programmet ska bidra till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning och utgår från regionens strategier och prioriteringar för hur regionen ska utvecklas. Det nationella regionalfondsprogrammet ska tillföra ett mervärde till det regionala tillväxtarbetet genom att komplettera de insatser som genomförs i de åtta regionala strukturfondsprogrammen.

Läs mer om EU:s regionalfond och den regionala utvecklingsfonden för Östra Mellansverige (där Södermanland ingår) här:

- <https://eu.tillvaxtverket.se/eu-program/ostra-mellansverige.html>
- <https://tillvaxtverket.se/eu-program.html>

Det går att prenumerera på Tillväxtverkets utlysningar. För mer information se hemsidan.

- <https://tillvaxtverket.se/vara-tjanster/utlysningar.html>

Vinnova

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Dess uppdrag är att stärka Sveriges innovationsförmåga och bidra till hållbar tillväxt. De arbetar för att Sverige ska vara en innovativ kraft i en hållbar värld. I länken nedan kan du se vilka stöd som är aktuella just nu och om det finns något som skulle passa dig.

- <https://www.vinnova.se/>

Regionala aktörer

ALMI

ALMI är ett statligt bolag, med 16 regionala dotterbolag som arbetar med företagsutveckling. ALMI kan erbjuda bland annat företagslån och affärsutveckling. Det gäller såväl företag som är i startupfas som befintliga företag.

- <https://www.almi.se/sormland>

Coompanion

Coompanion arbetar på uppdrag av regeringen och regionala organisationer med att stötta kooperativa idéer, rådgivning och affärsutveckling inom hållbart och samhällsnyttigt entreprenörskap. Coompanion kan bland annat hjälpa till med rådgivning och processledning.

- <https://sormland.companion.se/>

LEADER Lokalt ledd utveckling

Lokalt ledd utveckling genom Leader innebär att du som har idéer om den lokala utvecklingen kan föra fram dem, engagera dig och söka pengar till projekt. Det handlar om att utveckla din bygd utifrån lokala förutsättningar både på landsbygden och i staden. Tanken är att lokal utveckling genomförs mest effektivt av dem som bor och verkar i ett område. Stödet söks via Jordbruksverkets e-tjänst.

Det finns två stöd man kan söka för lokalt ledd utveckling inom Leader; *stöd för att genomföra projekt* och *stöd till samarbeten med andra leaderområden eller aktörer utanför ditt leaderområde*.

I Södermanland finns två Leaderkontor: *LEADER Södermanland* som bland annat täcker Eskilstuna, Strängnäs Flen, Katrineholm, Vingåker och Gnesta, samt *LEADER Sörmlandskusten* som bland annat täcker Oxelösund, Nyköping och Trosa. Du kan läsa mer på respektive LEADER-områdes webbsida:

- <https://leadersormlandskusten.se/>
- <http://www.leadersodermanland.se/>

För att kunna söka stöd måste projektidén passa in i den utvecklingsstrategi som är godkänd för området. Kontakta därför ditt leaderkontor innan du söker stöd så hjälper de dig att se om din idé kan bidra till utveckling i ditt leaderområde enligt den

strategi för utveckling som finns för området.

Lokala näringslivskontor och nyföretagarcentrum

De lokala näringslivskontoren eller näringslivsenheten i din kommun kan ge råd om hur du startar, driver eller utvecklar din verksamhet. Du hittar till dom via din kommuns webbplats.

Det finns även fyra Nyföretagarcentrum i Sörmland vilka erbjuder kostnadsfri enskild rådgivning till dig som vill eller precis har startat eget företag.

Länkat till Nyföretagarcentrum i Sörmland:

- <https://www.nyforetagarcentrum.se/eskilstuna/>
- <https://www.nyforetagarcentrum.se/strangnas/>
- <https://www.nyforetagarcentrum.se/katrineholm/>
- <https://www.nyforetagarcentrum.se/nykoping/>

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen hanterar flertalet stöd och bidrag, till exempel delar av landsbygdsprogrammet, lokala naturvårdsinsatser (LONA) och klimatinvesteringsstöd. Viktigt att tänka på är att särskilt dom två senare inte har ett fokus på livsmedelsproduktion, men insatser inom dessa områden kan länkas samman med livsmedelsstrategins aktiviteter. För mer information om landsbygdsprogrammet, se rubrik *Landsbygdsprogrammet*. Länsstyrelsen hanterar även på uppdrag av Jordbruksverket direktstöd och miljöstöd till lantbrukare.

Läs mer på länsstyrelsens webbplats:

- <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/miljo-och-vatten/energi-och-klimat/klimatinvesteringsstod.html>
- <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/stod-till-naturvard/lokala-naturvardsinsatser-lona.html>
- <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/stod-till-jordbruksforetagare.html>
- <https://www.sormlandssparbank.se/om-oss/i-samhallet/utvecklingsprojekt.html>

Region Sörmland

Region Sörmland initierar, stödjer, samordnar och leder regionala utvecklingsprocesser. De vill skapa förutsättningar för ett framgångsrikt och mångsidigt näringsliv, ett rikt kulturliv och goda livsmöjligheter i Sörmland. Målet är att skapa förutsättningar för tillväxt och att Sörmland ska vara en attraktiv region där människor vill bo och där företag av vill etablera sig, verka och utvecklas.

Region Sörmland delar varje år ut bidrag som på olika sätt bidrar till att uppfylla regionens mål. Regionen kan även vara behjälpliga när det gäller ansökningar från EU:s strukturfonder.

- <https://regionsormland.se/tillvaxt-utveckling/>

Sparbanken Rekarne / Sparbanksstiftelsen Rekarne

Sparbanken Rekarne AB är aktiv i Eskilstuna och Strängnäs kommun. Sparbanksstiftelsen Rekarne är 50-procentig ägare av Sparbanken Rekarne AB. De övriga 50 procenten ägs av Swedbank. Sammanlagt fördelar stiftelsen årligen ett antal miljoner kronor i ekonomiskt stöd till olika verksamheter i kommunerna inom Sparbanken Rekarne's verksamhetsområde.

Här kan du läsa mer eller skicka in en ansökan om anslag för ditt projekt:

- <https://www.sparbanksstiftelsenrekarne.se/att-soka-anslag/>

Sörmlands Sparbank

Sörmlands Sparbank stöttar aktiviteter som gör det attraktivt att besöka, leva och verka i regionen och som leder till långsiktig utveckling för Sörmland. Som förening, organisation eller icke vinstdrivande företag i Katrineholm, Flen, Oxelösund, Vingåker eller Nyköping är du välkommen att ansöka om medel till ditt utvecklingsprojekt.

Sörmlandsfonden

Sörmlandsfonden ägs av Sörmlands Sparbank, Sparbanken Rekarne samt Länsförsäkringar Södermanland. Sörmlandsfonden investerar i företag och bolag med tillväxtpotential, och de kan investera i såväl nystartade som redan existerande företag. Läs mer på deras hemsida.

- <https://www.sormlandsfonden.se/>

Tips på annan läsning

Den svenska maten

Den svenska maten – om livsmedelsstrategin är en blogg från Jordbruksverket. Här kan du läsa om händelser och nyheter i arbetet med att uppfylla livsmedelsstrategins mål.

- <https://densvenskamaten.com/>

Programmen och pengarna

Programmen och pengarna är en blogg från Jordbruksverket. Här presenteras resultat från landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling.

- <https://programmenochpengarna.wordpress.com/>

Regionala livsmedelsstrategins nyhetsbrev

Vill du ha koll på aktiviteter, insatser och projekt som pågår inom den regionala livsmedelsstrategin kan du prenumerera på nyhetsbrevet. Det skickas ut fyra gånger per år, och finns tillgängligt på länsstyrelsens webbplats.

- <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/livsmedel/livsmedelsstrategi/regional-livsmedelsstrategi-for-sodermanland.html>

Länsstyrelsen i Södermanlands län ger årligen ut ett stort antal rapporter och publikationer som samlas i Länsstyrelsens publikationsarkiv.

Rapporter och andra publikationer kan hämtas på följande webbadress:
www.lansstyrelsen.se/sodermanland/sv/publikationer

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

www.lansstyrelsen.se/sodermanland